

Boldog új évet kívánunk városunk valamennyi lakójának!

E sorok írásakor már bő egy hete megkezdődött a bizonyára mindannyiunk számára reményteli, ugyanakkor városunk jövőjét alapvetően meghatározó 2016-os év. Reményteli, hiszen az idei évben végre megvalósulhat sokunk álma, a városi tanuszoda, amelyet egyaránt várt fiatal és idős. Az újév első napjaiban adta ki az illetékes építésügyi hatóság a tanuszoda építési engedélyét, amelynek jogerőre emelkedése után indulhat a közbeszerzési eljárás, majd annak sikeres lebonyolítását követően az építkezés. Tanuszoda létesítése városunk számára stratégiai, a jövőt alapvetően meghatározó ügy. Új tervlatokat nyit meg az oktatás, a sportélet és talán még a turizmus terén is.

Az új esztendőben jelentős jogszabályi változások léptek életbe, amely a közigazgatási, hatósági munka terén jelentenek az ügyintézői oldalról nehézséget, ugyanakkor az ügyfelek, tehát Önök számára több területen jelentős könnyebbséget, ügyintézési egyszerűsödést hoztak, amiről a televízióban, rádióban egyszerűen csak bürokrácia-csökkenésként hallhattak.

Az önkormányzatok életében minden esztendő elején a legfontosabb feladat az éves költségvetés és ezzel együtt az egész év megtervezése. A fejlődés igénye természetesen hordozza magában azt, hogy mindig szeretnénk az elmúlt évet felülmúlni, valami újat, valami többet adni, azaz az előző évinél sikeresebb esztendőt megtervezni. A 2016-os év legfontosabb feladatának tekintjük, hogy legalább hasonló színvonalon működtessük településünket, mint

ahogy azt tettük az elmúlt esztendőben. Ez elsősorban azt jelenti, hogy továbbra is fegyelmezett, takarékos gazdálkodást tervezünk folytatni, és „csak addig nyújtózunk, amíg a takarónk ér”. Elsődleges cél, hogy a település intézményeinek biztonságos működését, fejlesztését biztosítsuk. A fejlesztéseink elsősorban kis lépésekben valósulhatnak meg, ahogy anyagi lehetőségeink engedik, nagyobb léptékű beruházások csak pályázati forrásokból lehetségesek, azonban a pályázati kiírások – lévén, hogy a központi régióban fekszik városunk - mostanság rendre elkerülnek bennünket. A 2016-os tervekről szólva, mindenképpen meg kell említenünk, hogy folytatni tervezzük az elmúlt évben megkezdett járda-felújítási programot, több száz méternyi járdaszakaszt tervezünk felújítani az Árpád-, a Dózsa- és a Mátyás király utcákban, ezzel párhuzamosan a település közterületeinek, parkjainak virágosítását, rendbetételét kívánjuk elvégezni. Ennek keretében folytatjuk az előregedett és ezért kivágott közterületi fák, tuják visszapotlását, illetve új fák, tuják ültetését a rendezett utcakép(ek) kialakításának célzatával. Tavaszra új játzóeszközöket kap a Kossuth utcai játszótér, valamint tervezük az óvodai játzóeszközök cseréjét is. Külön forrást különítünk el a költségvetésben az új temetőben lévő lélekharang állványzatának megmentésére, a műve-

lődési ház felújításának folytatására, valamint az idősek otthona és az óvoda fejlesztésére. Bízunk abban, hogy az említett körülmények ellenére néhány pályázati lehetőség megnyílik a központi régió települései számára is, akár a határon átnyúló-, akár a vidékfejlesztési programokban, ezért a költségvetésben a pályázatok önrészenek biztosíthatósága érdekében forrást tervezünk elkülöníteni kimondottan erre a célra. Az önkormányzatnak továbbra is célja, hogy segítse a város rászoruló polgárait a mindennapi megélhetésben, ezért szociális kiadásait 2016-ban sem tervezi csökkenteni, sőt az anyagi lehetőségei tükrében, az erre fordítható keretösszeget meg is tervezi emelni. Az önkormányzat 2016-ban is biztosítja a közfoglalkoztatás lehetőségét minden rászoruló dolgozni akaró számára, közel 60 fős létszámkeretet igényelt meg erre a célra. És végül a 2016-os költségvetés sem feledkezik meg a közösségi élet mozgatórugói, a helyi civil szervezetek támogatásáról, jelentős pályázható forrást különítve el számukra.

Hisszük azt, hogy a fenti célok teljesülése érdekében érdemes költségvetési forringtonkat áldozni, amelyeknek egyaránt kell szolgálniuk, hogy egy egészséges nemzedék nőjön fel településünkön, hogy városunk aktív korban lévő polgárai életkörülményei tovább javuljanak, illetve a meglett korban lévők nyugodt pihenése, méltó ápolása, gondozása biztosított legyen.

Biztos vagyok abban, hogy mindannyian szeretnénk az új esztendő minden napját szeretetben, az elmúlt évihez képest több boldogságban, jobb egészségben és talán nagyobb biztonságban eltölteni. Kívánom Önöknek, hogy vágyaik, terveik teljesüljenek az új esztendőben, hiányt ne szenvedjenek semmiben és a lehető legnagyobb megelégedettségben éljenek kis közösségünkben.

E gondolatokkal kívánok a magam és a képviselő-testület nevében Önöknek, családtagjaiknak, szeretteiknek békés, boldog, sikerekben és egészségben gazdag új esztendőt!

**TISZTELETTEL:
FERENCZ GYÖNGYI
POLGÁRMESTER**

Két napig tartott a forgatag

2015-ben a karácsonyt megelőző hétvégén került megrendezésre városunkban a Karácsonyi Forगतag.

December 19-én, szombaton mézeskalácsot süttöttük és díszítettünk a Kalendárium Hagyományörző Műhellyel. A

jük a gipszet a Sziktiszt Tüzépnék), mobil betlehemet és különböző ablakdíszeket készíteni.

Sötétedéskor a város karácsonyfájánál - amelyet idén a Kossuth utca lakói ajánlottak fel a város részére, és amit ezúton is köszönünk - ünnepi be-

sorral kedveskedtek a közönségnek. A vasárnapot a 70 év felettek megajándékozásával zártuk.

A két nap alatt állandó programokkal is vártuk az érdeklődőket, hogy ezzel is az ünnepre hangolódjunk. Volt kézműves vásár, ahol elsősorban helyiek által készített, karácsonyi ajándéknak is kiváló portékákkal várták a vásárlókat. A művelődési ház előterében a nálunk már hagyományos, ám egyedülállóan mondható Manó város került felállí-

mások dekoratív süteményekkel érkeztek a vásárra. A Herfli forralt borozójában a fűszeres forralt bor és forró tea mellett, lilahagymás liba- és vadtöpörtyűvel, szarvas kolbásszal kényeztethették bendőjüket a forgatag résztvevői.

Díszek a város karácsonyfáján

Nagy örömmel tapasztaltuk, hogy ebben az évben nem csak elvittek díszeket a város karácsonyfájáról, hanem kézzel készített, horgolt díszekkel gyarapították is azt. Az elkészítőknek nagyon szé-

Danubius Táncegyüttes ünnepi műsorának keretein belül ízelítőt kaptunk a *Lucázás* és a hagyományos disznótörök hangulatából. A rendezvény első napjára az ízletes ajándék halászlé vacsora tette fel a koronát, amire a város vendégül látta az egybegyűlteket.

szédet mondott *Ferencz Gyöngyi*, városunk polgármestere és *Hefler Gábor* plébános. Ezt követően került sor a gyertyagyújtásra. A főtéri ceremóniát a Szent László Templom Vegyes Karának karácsonyi énekei, valamint az ünneplők énekkel közös éneke zárta.

A vasárnapi nap is kézműveskedéssel kezdődött. A délután folyamán lehetett karácsonyi gipszfigurákat festeni (köszön-

Az énekszó elhallgatása után visszatértünk a művelődési házba, ahol a Fekete István Általános Iskola diákjai ajándékmű-

tásra, amelyhez a szánt a Liliompusztai Vendégháznak köszönhetjük. Nem volt hiány finomságokból sem. A Szobi Nyugdíjasok Klubja krumplibabát, lángost, palacsintát készített,

pen köszönjük, tartsák meg jó szokásukat. Reméljük, jövőre is lesznek olyanok, akik még díszesebbé varázsolják a közösség karácsonyfáját.

BORCSI, PANITA, ZITA

Kormányablak építése városunkban

Ezúton értesítem Tisztelt Ügyfeleinket, hogy megkezdődött a Kormányablak kialakítása Szobon, a Járási Hivatal épületében. Az építkezés várhatóan 2016. április végéig tart.

Az építési munkálatok időtartama alatt az Okmányiroda és a Hatósági Osztály ügyintézői átmenetileg a Szobi Polgármesteri Hivatal (Szob, Szent Imre utca 12.) – házasságkötő terme mellett található – ún. „nagytanácskozó” termében fogadják a Tisztelt Ügyfeleket.

Szintén az építkezés miatt került ideiglenesen a Szobi Polgármesteri Hivatal főépületének földszintjén elhelyezésre a Járási Hivatal Gyámügyi Osztálya.

Szíves türelmüket és megértésüket köszönöm!

**KEMPFÉ DR.
DUDÁS HILDA JÁRÁSI
HIVATALVEZETŐ**

**Okmányiroda:
Az ügyfélfogadás továbbra is zavartalanul, az alábbiak szerint történik:**

Hétfő: 7.00 – 17.00
Kedd: 8.00 – 18.00
Szerda: 8.00 – 20.00
Csütörtök: 8.00 – 18.00
Péntek: 8.00 – 16.00

Telefon: 27/370-336

Hatósági és Gyámügyi Osztály:

Hétfő: 8.00 – 16.00
Kedd: 8.00 – 12.00
Szerda: 8.00 – 18.00
Csütörtök: 8.00 – 12.00
Péntek: 8.00 – 12.00

**Hatósági ügyintézők
telefon: 27/570-196
Gyámügyi ügyintézők
telefon: 27/570-581**

Korszerű ultrahang készüléket kapott a szakorvosi rendelőintézet

Ezúton szeretnék köszönetet mondani Szob Város Önkormányzatának, a Szobi kistérség önkormányzatainak (Ipolydamásd, Letkés, Ipolytölgyes, Vámosmikola, Nagybörzsöny, Kémence, Bernecebaráti

Perőcsény, Tésa, Kóspallag, Márianosztra, Zebegény), valamint Nagymaros Város Önkormányzatának és azon magánszemélyeknek, akik támogatásukkal hozzájárultak egy korszerű ultrahang készülék megvásárlásához.

Ezen korszerű ultrahang készüléket (PHILIPS HD11 Conves hasi, hüvelyi, lineáris, 3D hasi vizsgáló fejjel), sem a rendelőintézet, sem pedig a fenntartó önkormányzat önerőből nem tudta volna beszerezni. A megvásárolt készülék jelentős minőségi javulást jelent és elősegíti a gyors és hatékony munkát, hiszen egyszerűen jóval komolyabb vizsgálatok elvégzésére van lehetőségünk, (amely mint tudjuk életet menthet), másrészt mindezt már helyben tehetjük meg.

**DR. GOSZTONYI JENŐ
INTÉZMÉNYVEZETŐ
IGAZGATÓ**

Röviden:

2016. év elejétől felállításra.

CIVIL SZERVEZETEK A képviselő-testület decemberi ülésén tárgyalta, illetve fogadta el az Ifjúsági Grafikai Egylet, a Börzsöny Múzeum Baráti Kör és Börzsöny Nehézsportoló és Sportklubok 2015. évi tevékenységéről készült tájékoztatókat.

GAZDÁLKODÁS A képviselő-testület 2015. december 17-i ülésén kapott tájékoztatót az önkormányzat 2015. évi 1-10. havi gazdálkodásáról. A tájékoztatóból kiderült, hogy az önkormányzat gazdálkodása továbbra is stabil, bevételei időarányosan teljesültek, egyes adónemek tekintetében a tervezett mértéket meg is haladták. Ezzel szemben kiadásai továbbra is visszafogottak, ami azt vetítette előre, hogy az idei évet is tartozás nélkül zárhatja az önkormányzat.

BELSŐ ELLENŐRZÉS A képviselő-testület decemberi ülésén fogadta el az önkormányzat 2016. évi belső ellenőrzési tervét.

KISTÉRSÉGI IRODA A képviselő-testület egyetértett a Szobi Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása Tanácsának azon kezdeményezésével, hogy a társulás mindennapi ügyeinek intézését segítő iroda kerüljön

GYERMEKORVOS A képviselő-testület megismerve a településen a közelmúltban beindított gyermekorvosi szolgáltatás működésének eddigi tapasztalatait, úgy döntött, hogy Szob Város Szakorvosi Rendelőintézete részére a gyermekorvosi szakrendelés működtetéséhez 2016. június 30-ig a jelenlegivel megegyező mértékű anyagi támogatást nyújt.

KISVASÚTÉRT KÖZALAPÍTVÁNY A képviselő-testület decemberi ülésén úgy döntött, hogy a "Szob - Nagybörzsönyi Kisvasútért Közalapítvány" Kuratóriumába Szob Város Önkormányzata részéről **Árpási Imrét és Remitzky Zoltánt** delegálja.

TERVEZÉS Szob Város Önkormányzat képviselő-testülete úgy döntött, hogy a „Gondoskodás Összefogással” SZEBCK kemencei telephelyének átalakítására vonatkozó építészeti terveket elkészítő **Palotay Györggyel** (2626 Nagymaros, Árpád utca 14/a., kamara száma: É-2-13-0293) kötött tervezői szerződést jóváhagyja.

HEP A képviselő-testület 2016. február 29-i határidővel elrendelte Szob Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatát.

Köszönjük a Szerencsejáték Service Nonprofit Kft segítő támogatását!

Szob Város Szakorvosi Rendelőintézete először pályázott a Szerencsejáték Service Nonprofit Kft-nél támogatásért. Rendelőintézetünk 2015 októberében nyújtott be támogatási kérelmet a Kft-hez, többek között EKG berendezés, fizioterápiás gépek, valamint koagulátor beszerzésére. A sikeres elbírálást követően 2015. december 18-án a Szerencsejáték Service Nonprofit Kft. 500.000 forintot adományozott rendelőintézetünknek, amelyből a fizioterápiai osztályra vásároltunk egy

Elektrother Combi gépet.

Ezúton szeretnénk megköszönni a Szerencsejáték Service Nonprofit Kft támogatását, amely lehetővé tette a készülék beszerzését, ezzel segítve a térségben élő betegek ellátásának jelentős minőségi javulását.

**DR. GOSZTONYI JENŐ
FŐIGAZGATÓ**

Advent a Szent László Gimnáziumban

Mielőtt a karácsonyi készülődés csendesebb, elmélyültebb időszakát elkezdjük, iskolánkban hagyományosan egy hangosabb ünnepet rendezünk: a végzős osztályok szalagavatóját.

Minden évben az advent első vasárnapját megelőző pénteken mutatják be diákjaink, hogy az együtt töltött évek alatt milyen közösséggé tudtak alakulni. Táncsal, zenével, színdarabbal elevenítik föl évről évre, hogyan érezték magukat a gimnáziumban. Fényképeken, filmen látjuk viszont a számukra fontos élményeket, szülei köszöntésével, a velük közös tánccal fejezik ki hálájukat a támogatásért, biztatásért, aminek segítségével eljutottak az utolsó évig, az érettségi kapujába. Vidám, zajos és megható pillanatok váltogatták egymást idén is a művelődési házban, a forga-

tottak el az utolsó évbe, és hogy figyelmeztesse is őket arra, hogy most a legfontosabb vizsga előtt, még több energiát kell a tanulásra fordítani. Ezúton is szeretnénk megköszönni a Szobi József Attila Művelődési Háznak, hogy helyet biztosítottak nekünk ehhez az emlékezetes eseményhez.

Szent Miklós ünnepe alkalmából iskolánk zenés meglepetéssel készült a szobi általános iskolásoknak, közös énekléssel ajándékozták

dennapok gondjait, rutinját, hogy új szemmel tekinthesünk az életünkre és az előttünk álló időszakra.

Ellátogattunk még karácsony előtt az Operaházba, közösen vettünk részt *Puccini: Bohémélet* című operájának előadásán.

Karácsonyváró hagyományaink közé tartozik az a közös ebéd is, amelyen az iskola minden dolgozóját vendégül látja a Misszió Társaság, az iskolánkat fenntartó rend. Ilyenkor, karácsony előtt már valódi ünnepi hangulatban telik a délután.

Az előző három évben karácsony után közösen elementünk a Taizé találkozó-

ra, Európa valamelyik nagyvárosába (Róma, Strasbourg, Prága). Az ideai találkozót Spanyolországban, Valenciában rendezik, ami nagyon messze van, az utazás költségei magasak. Ezért iskolai szinten nem szerveztünk utat oda. Helyette Róma lett az úti cél. *Ferenc pápa* december 8-án megnyitotta az „Irgalmasság szentévé”, amivel az irgalmasságra szeretné felhívni a figyelmet. Évszázados gyakorlat, hogy a szentévek alkalmából a keresztények elzarándokolnak egy-egy szent helyre, általában Rómába vagy Jeruzsálembe. Mivel három évvel ezelőtt Rómában nagyon nagy élmény volt együtt tölteni néhány napot, idén római zarándoklatot szerveztünk. Ott tartózkodásunk során alkalmunk volt a város kulturális nevezetességeit is végigjárni, a Vatikánt meglátogatni és Ferenc pápa beszédét meghallgatni a *Szent Péter* téren.

A karácsonyig tartó időszakban gazdag programok vártak ránk, előkészítettek az ünnepre, amikor néhány napig talán jobban figyelünk arra, mi is igazán fontos az életünkben, és amelyből erőt meríthetünk a változáshoz, az öröm minden nap megéléséhez.

Ezen gondolatokkal kívánunk a Szent László Gimnázium közössége nevében Boldog Új Esztendőt minden kedves olvasónak!

tag csak a szalagtűzés idejére csendesült el. A templomban, megáldásuk után kerültek a *Szent László* képevel díszített szalagok a végzős ruhájára, hogy inentől minden nap büszkeséggel töltse el őket a tudat, hogy ebben az iskolában ju-

meg egymást a kicsik és a nagyok. A márianosztrai börtönben dolgozók gyerekei is láthatták-hallhatták a zenés műsort, hozzájuk is ellátogatott a lelkes Mikulás-napi csapat.

A gimnáziumban is készültünk az ünnepre: nem

A háziorvos rendelési ideje

Tájékoztatjuk a Tisztelt Lakosságot, hogy dr. Dudás Bernadett, a szobi I. számú háziorvosi körzet háziorvosának rendelési ideje:

Hétfő: 10 órától 14 óráig

Kedd: 11 órától 15 óráig

Szerda: 13 órától 17 óráig

Csütörtök: 8 órától 12 óráig

Péntek: 9 órától 13 óráig

Felhívás

Felhívjuk a Tisztelt Lakosság figyelmét, hogy a téli időszakban az ingatlanok előtti járdaszakaszok hómentesítése, síkosság-mentesítése az adott ingatlan tulajdonosának, használójának, bérlőjének kötelessége. A biztonságos közlekedés mindannyiunk érdeke, ezért kérjük folyamatosan és maradéktalanul tegyenek eleget ezen előírásoknak és kötelezettségeknek.

A gyermekorvos rendelési ideje

Tájékoztatjuk a Kedves Szülőket, hogy dr. Gál Katalin gyermekorvos minden héten kedden, 9 órától 11 óráig rendel a Szob, Árpád u. 11. szám alatti háziorvosi rendelőben.

Új év és félév

Új évet kezdtünk. Az ünnepek után visszatérve a gimnáziumba, máris a félév végi hajrába vetettük bele magunkat.

Új év, de még a „rég” tanévet folytatjuk, nemsokára elérünk a feléig, amikor a jegyek megmondják majd, mi-

tartjuk. Január 22-e a magyar kultúra napja, ezen a napon iskolánkban hagyományosan egy osztályok közötti kulturális vetélkedő első fordulója zajlik. Minden évben egy kicsit más a feladat, eddig már sütöttünk, énekelünk, illusztráltunk, szaval-

Bevonulás a Szent Péter Bazilikába

ből kell még jobban igyekezni, hogy szebb legyen év végén a bizonyítvány. Ez a pár hét arról szól, hogy megírjuk a témazárókat, feleljünk a jobb jegyért, javítsunk az eredményeken. Van, akinek nagyon sok változást hoz ez az év. A végzősöknek közeledik az érettségire, felvételire jelentkezés határideje is, újra és újra végig kell gondolni minden lehetőséget és szempontot. Fontos döntések várnak rájuk a közeljövőben és nagy munka, hogy a céljaikat el tudják érni.

Az új év a nyolcadikosok számára is megmérettést hoz, január 16-án majdnem százan jönnek a Szent László Gimnáziumba, hogy megírják a központi középiskolai felvételit. Legtöbbjük számára ez lesz az első alkalom, hogy megtapasztalják, mire elég az eddigi munkájuk, elég volt-e a tanulás arra, hogy a megcélzott középiskolába felvételt nyerjenek. Sok sikert kívánunk nekik!

Új év kezdődött, de az iskolai hagyományainkat meg-

tunk, divatbemutatót tartottunk, történelmi élőképeket hoztunk létre, activityztünk és tablót készítettünk a magyar találmányokról, sportolókat mutattunk be, kvízeket oldottunk meg a kultúra minden területéről, verseket, színészeket, filmeket, zeneműveket ismertünk föl, festményeket állítottunk össze és reprodukáltunk élőben. Mindeközben pedig jól éreztük magunkat együtt.

Új év kezdődött, de a régi emlékeit is őrizzük. A decemberi versenyeket: az általános iskolás diákok számára kiírt rajzpályázatot és helyesírási versenyt, melyeket nagy érdeklődés fogadott. Sok szép rajz érkezett, melyek közül nehéz volt kiválasztani a legkifejezőbbeket, sok jó helyesíró jelentkezett megmutatni tudását. Az örömeny vetélkedőt sem felejtjük, melyen a 10.a osztály csapata vett részt és csak hajszálon múlt a továbbjutásuk. A versenyre való felkészülésük során eddig ismeretlen világ tárult a szemük elé.

Diákok, öregdiákok, tanárok Rómában

Az új évben is elkíséri a római kirándulás résztvevőit mindaz, amit átéltek: a szállásadó lazarista rendház, ahol családtagként fogadták a diákokat, így szinte otthon érezték magukat, a csodálatos szálláshely, az örök város látványa, a véget nem érő séták, az együtt töltött idő, a lenyűgöző kulturális gazdagság, a lelki élmények, a történelem színterei és a Vatikán. Róma nem csak emlék. Szépsége, történelme, han-

gulata, lakóinak kedvessége és nem utolsósorban a lelki életre tett megújító hatása tovább él és gazdagít mindenkit, akinek lehetősége volt ott eltölteni néhány napot.

Új év kezdődött. Teli vagyunk tervekkel, melyek abban segítenek, hogy iskolánk minden diákja és tanára növekedhessen tudásban, örömben és lélekben.

**SZENT LÁSZLÓ
GIMNÁZIUM**

Vörös és Tekete maszkabal
2016

Február 6. 20:00

Jegyárak Elővételben (2016. február 5-ig) 1500 Ft
Helyszínen (2016. február 6.) 2000 Ft
Támogatói jegy (részvételtre nem jogosít) 1000 Ft

A belépéskor welcome drinkkel várunk mindenkit

A befolyt összeget a gyereknapi programra fordítjuk.

Tombola,
élőzene a Funk'n'roll együttesel és Dj Csiki

Asztalfoglalás és jegyvásárlás
2015. január 11-től a Szobi József Attila Művelődési Házban

Térségi magyar nyelv és rajz verseny

2015. december 11-én, pénteken került sor a térségi magyar nyelvtan versenyre, melyet a Szent László Gimnázium és Kollégium először rendezett meg. Az iskolai tanórák után megebédeltünk és Gyöngyi nénival közösen átmentünk a versenyre. Az intézmény előterében már kedvesen fogadott minket Hockné György Éva néni, az igazgató. Felkísért egy terembe, ahol Marika néni, a magyartanárt várta minket egy-egy kedves szóval. Mindenki helyet foglalt. Elbúcsúztunk Gyöngyi nénitől.

A versenyre Bernecebarátiról, Nőtincsről, Zebegényből és Szobról érkeztek 7-8. osztályos tanulók. Min-

denkin látszott, hogy nagyon várja a megmérettetést, ugyanakkor izgult is, hogy milyen nehezek lesznek a feladatok. Éva néni köszöntőt mondott, mellyel megnyitotta az első magyar nyelvtan versenyünket. Az első részben Marika néni felolvasta a tollbamondás szövegét. Nagyon érdekes volt, Szent István kalandzásairól, hódításairól, trónra kerüléséről szolt. A tollbamondás után kis szünet következett. Egymástól kérdegettünk, hogy ki, mit, hogyan írt, és a legfőbb kérdés: „Vajon melyik a helyes?”. Utána következett a második rész, a tesztlap, amire 60 percünk volt. A feladattípusok már ismerősök voltak számunkra. Mindenki

az idő letelte előtt befejezte a tesztet. Elköszöntünk Marika nénitől, aztán visszamentünk az iskolánkba. Elmeséltük életményeinket.

Ezután hazamentünk, és izgatottan vártuk az eredményhirdetést.

A térségi magyar nyelvtan és rajz verseny eredményhirdetésére 2015. december 16-án, péntek délután 4 órakor került sor. Nagyon izgatottak voltunk. „Vajon milyen eredményeket értünk el?” Egy kis köszöntő után elmondták a nagy titkot: „Ki hányadik lett?” Először a nyelvtan verseny eredményeit hirdették. Már nagyon izgultam. És kimondták: első lettem! Nagy kő esett le szívem-

ről! Hát megérte a sokéves fáradozás! Köszönöm Anyának, és persze Gyöngyi néninek, hogy segítettek, ideáig eljutni, és ilyen szép eredményeket elérni. Persze nem csak én értem el helyezést. Bábik Anna 2. helyezést ért el, szintén nyelvtanból. Báthori Anna 3. lett a „Természet szépsége” című rajzpályázaton, amit Varga Róza rajztanártól vehetett át. Mindenki nagyon örült az eredményének. Végetül megvendégelték minket egy kis pogácsával és üdítővel.

Köszönjük Sesztayné Zeke Gyöngyi néninek a felkészítést, támogatást! Köszönjük a szervezőnek az emlékezetes versenyt!

VIGH VIKTÓRIA

7. OSZTÁLYOS TANULÓ
SZOBI FEKETE ISTVÁN
ÁLTALÁNOS ISKOLA

Köszönet a támogatásért

A nyugdíjas klub megrendezte az előző évekhez hasonlóan az évzáró összejövetelét. A jó hangulatban megtartott napon vacsora, zene, tánc, tombola és baráti beszélgetések tették kellemesé esténket.

Az idős emberek tiszteletképpen többen hozzájárultak a kedvelt tombolajáték nyeremény-tárgyainak biztosításához ajándékokkal és pénzbeli adományokkal. Így: Ruha bánya, Kriszta fodrászat, Polónyi Éva, Kakas Tibor hentes, Orbánné

Ilonka, Eszterházy cukrászda, Maca fodrász, Bagi kozmetika, Krasznai Zoltán, Huszti Péter, Szabóné, Herfli söröző, Bartókné turkáló, Bedéné Balogh Róza gyógyszerész.

Jelenlétével megtisztelte közösségünket városunk polgármester asszonya, Ferencz Gyöngyi és Tóth Lajos alpolgármester is. A klub tagsága nevében ezúton köszönjük meg mindannyiuk anyagi hozzájárulását rendezvényük sikeres lebonyolításához.

A KLUB VEZETŐSÉGE

Szobiak rázták a pom-pommot az amerikai focitornán

Január elején a Vác Pandas nevű amerikai foci csapat szervezte meg a Winter Classic Amerikai Focitornát Vácon. Erre az eseményre a szobi mazzorettesek is meghívást kaptak, amelynek eleget is tettek, mint cheerleader, azaz szurkolólányok pom-pommal táncoltak.

Kedves 70 év feletti szobi lakosok!

A karácsonyi ajándékcsomagok átvételét meghosszabbítottuk január 30-ig. Szeretettel várjuk azon 70 év felettiakat, akik eddig még nem vették át a csomagot a Szobi Érdy János Könyvtárban nyitvatartási időben. Hétfő 13-17 h, kedd 12-18 h, szerda 8-18 h, péntek 12-18 h, szombat 8-12 h.

Hirdetmény

Tájékoztatjuk a város lakosságát, hogy Szob Város Körzeti Megbízott fogadóórájának ideje: minden hónap első hétfőjén 9.30-tól 10.30 óráig tart. Helyszíne: 2628 Szob, Ipolyság u. 9. (Szobi Rendőrőrs épülete)

Körzeti megbízott: Kovács Gábor c. r. ftzls. (06-70/492-0793)

Búcsú

Hozzátartozói, barátai, volt munkatársai, ismerősei és tisztelői kísérték utolsó útjára FEHÉR ISTVÁNT a város új temetőjében. Barátunk szerény, szorgalmas, jóakarató emberként vált ismerté településünkön. Az egykori szobi járási tanácsos, valamint a rendelőintézetnél dolgozott. Életében nagy megpróbáltatások tették nehezzé mindennapjait. A sors által rámért megpróbáltatásokkal megküzdött, de betegségét már nem tudta legyőzni. Hetvennyolc évet élt. Földi maradványait szeretett családja közvetlen közelében helyezték örök nyugalomra. Az irgalmas Isten szeretetébe ajánlva búcsúzzunk igaz barátunktól. Isten veled!

SIMON JÓZSEF

Kettős biztonság

A karácsonyra kapott könyv ajándékok között egyik kedvencem: *Betty Edwards: Jobb agyféltekés művész* című könyve. Alcíme: *A kreativitás fejlesztésének ösztönző, gyakorlatias kézikönyve*. Ez a könyv csak részben szól a rajzolásról. A rajzolás címén sok-sok lélektani dologra rávilágít. Megtanít gondolkodni. Az a tétele, hogy az agyunk két része különböző módon vesz részt a gondolkodásunkban. Nagyon leegyszerűsítetten fogalmazva a lényeg: A bal agyfélteke működteti az elvonatkoztatott jelrendszerre, a beszédre, szavakra épülő gondolkodásunkat. A jobb agyfélteke viszont sokkal inkább a látványnak, az alakzatnak, a formának a központja. Ezek észlelése is része a gondolkodásunknak. Ez viszonylag egy elhanyagoltabb terület, érdekes a fejlesztésével foglalkozni. Persze a határok sosem teljesen merevek, néhol összerosmódtak. Elmélyülten olvasom a könyvet. A következő gondolatokat jutatta eszembe.

Az emberi testen mindenből, ami fontos, abból kettő van. Sorban: A fentiek szerint két megkülönböztethető agyféltekénk, két szemünk, két fülünk, két orrlyukunk van, még az ízlelésnek is két helye van, két kezünk, két lábunk van. Próbáltam a szívre is úgy gondolni, hogy annak is két kamrája van. Erre azt mondta egy orvos barátom, ebbe ne menjek bele, mert nem értek hozzá. A szív az fura módon egyetlen összetekeredött csőrendszer. No, ezt se hallottam még. Ettől független van elég a fenti felsorolásban, ami eléggé igazolja a gondolatomat, hogy kettős biztonságban vagyunk.

Az is eszembe jut, hogy a mai számítástechnika is a 2 számrendszeren alapszik. Mostanában más dolgokat is olvastam, amelyek valamilyen kettősséget tártak elém. A gyáli lelkipásztor elődöm diploma dolgozatával mostanában sokat foglalkoztam. Annak az a címe: *A keresztény valóságselejt; A bipolaritás, mint egyensúlytörvény*. Ez a dolgozat az elipszis geometriai valóságát veszi példának. Annak két gyújtópontja van. Egyik sem törekszik a másik kioltására. Ennek mintájára kell elgondolkoznunk sok minden másról is. Például a házasságnak is jó, ha két gyújtópontja van. Nem szerencsés, ha például a nő viseli a kala-

pot és a nadrágot. A nagy közösségeknél is így van: kell a demokrácia, ahol a közös döntések az egyik gyújtópont, de kell egy vezető is. Nem jó, ha bármelyik irányban eltolódik a hangsúly, vagy káosz, vagy zsarnokság lesz belőle. Az én fiatal korom papja, a mentorom is nagy teoretikus volt. Szeretett nagy összefüggésekben gondolkodni, és tisztán látni. Ő úgy látta a világot, mint egy szinuszhullámot. Az volt a meggyőződése, hogy az emberek vagy túl elméletileg gondolkodnak, vagy túl gyakorlatiasan. Az egyik felülről, a képletből akar mindent levezetni, a másik az apró részletekkel törődik. Hol ez, hol az a gondolkodás telítődik, aztán átvált a másik módra.

Ebből én arra következtetek, hogy ez végeredményben mennyire egyszerű. Az alap képlet egyszerű, átlátható, még ha a felépítmény hihetetlenül bonyolult is. A gyakorlati következtetés pedig ez: becsüljük meg azt, ami könnyen érthető a világunkban. Azt a Teremtő adta így, hogy értheszük őt, eligazodhassunk a világunkban és ezért szerethessük, tisztelheszük.

Manapság gyakran megkérdőjelezzük az alapértékeket is. Mi legyünk csak meggyőződve, hogy az emberi világ a két nem, a férfi és nő kettségéből áll. A társadalom legjobb szerveződési formája a demokratikusan választott vezetés. A gondolkodásunk legyen gyakorlatias és elméleti egyaránt. Sem a zsarnokság, sem a túlzott liberalizmus nem jó! Sem az a tudóstípusú férfi, aki nem tud egy szöveget beverni a falba. Sem az a házasság, amelyikben egyik fél átveszi teljesen a másik szerepét.

Sem az a világ, ahol nincs gyermekkor, mert mindjárt felnőtt gondokkal vannak elfoglalva. Érthető, a gyermeknek is megmagyarázható, stabil alapokra lehet jövőt építeni:

Részlet Sík Sándor: A hajnal szerelmese című verséből

*Az én emberem a gyerek,
A nagy szemű, nevető gyermek,
Akiben szűz minden-csírák,
Ezer erők rügyezve kelnek.*

*Az én emberem, aki fölkel,
Az induló, az ébredő,
Akinek győzelem az álma,
Akiben dalol a jövő.*

HEFLER GÁBOR PLÉBÁNOS

Reménykedők, Új év várása

*Órát lesve, ülünk csendbe,
Múló éven, elmerengve.
Mint a motor, jár az agyunk.
Miért lettünk? Miért vagyunk?*

*Hogy bírja az egészségünk?
Milyen lesz az öregségünk?
Mi az, amit nem csináltunk?
Mi az, amire még vágyunk?!*

*Még a „Himnusz” dúdolgatjuk,
Nagy titokban, megfogadjuk,
Másként kell majd hozzáállni!
De hogy fogjuk megcsinálni?!*

*Lehet, más lesz, amit várunk.
Áthúzzák a számításunk!
Vár egy újabb évet vágyunk?!
Újra kell majd megpróbálnunk?*

Reményvesztettek, Új év várása

*A józanész azt diktálja,
Dobd a cigit a kukába!
Igyál! De ne legyen kényszer!
Addig használ, amíg gyógyszer!*

*A kifogás most már jöhet.
Ennyi élvezet sem lehet?
Rámegy epéje, a mája.
Ezt élvezi! Hát csinálja.*

*Később majd úgy is megbánja,
De akkor már mindhiába!
Utólag már bármit tehet,
Visszacsinálni nem lehet!*

U.I.:

*Nekem könnyű, mondják mások.
Nem cigizek, nem piálok.
Sport és munka, az élvezet,
Csak tudnám ez hová vezet?!*

*Fiatalabb én sem leszek.
Bármit mondok, bármit teszek.
Ne add fel a reményt Pajtás!
Lesz még rajta, ifjú hajtás.*

**SZOB, 2016. JANUÁR 3.
ID.VIRÁG SÁNDOR**

Azok a régi farsangi mulatságok!

Éppen csak kihevertük a karácsonyi és szilveszteri lakomázás, ünneplés fáradalmait, máris itt van a vízkereszt, kezdődik a báli szezon. A hagyományok szerint a mulatságok végén a telet is elűzzük, virágvasárnapon pedig már a tavasz közeledtét ünnepeljük.

A farsang január 6-tól, vízkereszttől hamvazószerdáig tart, a karácsonyi ünnepkör után a leggazdagabb jeles napi szokáshagyomány kapcsolódik hozzá. A farsangi szokások – többnyire február hónapban – farsang végére, farsang farkára összpontosultak, farsangvasárnapra, farsanghétfőre és húshagyókeddre.

Ilyenkor az emberek sokat főztek és ettek. A legjellegzetesebb farsangi étel a fánk. Több fajtát is készítettek, és ezzel kínálták a házhoz érkező vendégeket. De ügyeltek arra, hogy minden étel elfogyjon hamvazószerdáig, mert akkor kezdődik a böjt.

Farsang idején sok táncmulatságot tartottak. Ezeknek leginkább a fonó volt a színhelyük, de tartottak kocsmákban és bérelt házakban is. Minden társadalmi réteg megtartotta a saját bálját. A fő szervezők a legények voltak. Többnyire a mulatságok előtt a legények házról házra jártak, hogy egy kis pénzt és ételt gyűjtsenek. Ezzel általában összekapcsolták a lányok elhívását a mulatságba.

A farsangi mulatságnak nagy szerepe volt a párvasztásban. A lányok ilyenkor adták a fiúk kalapjára a bokrétát. Ezt a fiúk farsangvasárnap tűzték fel a kalapjukra és úgy mentek el táncolni. Volt olyan legény, aki több lánytól is kapott bokrétát, ilyenkor azzal kellett először táncolnia, akitől az elsőt kapta. A legények azt a bokrétát tűzték a kalapjuk elejére, amelyiket az általuk kedvelt lánytól kaptak.

A farsangi mulatságok minden korosztály számára lehetőséget adtak a mu-

latozásra. Vannak olyan feljegyzések is, hogy ilyenkor kerülhetett sor az asszonyok külön mulatságára. Délelőtt csoportos maszkos felvonulást, valamit este asszonybált tartottak. Ezt a farsang egyik szombatján tartották és ilyenkor nem engedtek be férfiakat.

A legismertebb alakoskodó szokás magyar nyelvterületen a mohácsi busójárás. A délszláv eredetű sokácok falárcos felvonulásairól már a XIX. századból vannak feljegyzések, bár ezek általában a vigadalom botránys részleteit emelik ki. Mivel az álarcok a szereplőknek inkognitót biztosítottak, viszonylag gyakran került sor verekedésre, nők molesztálására, ami ellen a felháborodott közvélemény a hatóságok segítségét kérte.

A Nyitra megyei falvakban ilyenkor volt a legényavatás. A 16-17 éves legények keresztapát választottak maguknak. Áldomást ittak, s ettől kezdve magázódtak. A legényavatás után udvarolhattott a legény, mehetett a mulatságokba, kocsmába járhattott, dohányozhatott, megillették azok a jogok, melyek a helyi szokásoknak megfelelően a legények korcsoportjára voltak jellemzőek.

A Felvidéken szlovák mintára terjedt el az ún. bakkuszjárás (*Bacchus római boristen nevéből*), melynek során kecskebőrbe bújt álarcos alakok ijesztgették a lá-

nyokat, megtréfálták a falubelieket.

Az udvarlás, a párvasztás, a leánykérés és a lakodalmak a magyar paraszti életben ilyenkor, vagyis farsangkor történtek meg. Ám voltak olyan lányok, akik átléptek már azt a kort, mikor férjhez kellett volna menniük, ilyenkor történt a vénlánycsúfolás. A legények nagy zajjal végighúztak egy tuskót az utcán és a vénlány ajtajához, vagy a kapualjhoz kötötték.

A farsangi köszöntők, dramatikus játékok is általánosan ismertek voltak Magyarországon. Jókívánásaik így szóltak:

„Kévnok most minden jót,
Drága jó bort, olcsó sót,
Jó kenyeret, szalonnát,
Melléje meg pogácsát...”

A lányos házaknál még megtoldották ezzel:

„A ház leányának én most
azt kévnokom,
Legyen a bolhától csendes
nyugodalma,

A farsangon egy cifra lakodalma,

Én is, ha kell, megadom
a vámot,

Éljen és viruljon e háznak
minden népe,
Maradjon mindenki
békességben!”

Verseikkel, rigmusaikkal nemcsak a szórakozást, adománygyűjtést szolgálták, hanem az egyén és a közösség életének sikerét igyekeztek befolyásolni.

A farsangi ételeket a bő termés miatt fogyasztották, jellegzetes ilyenkor a fánk, aminek mágikus erőt tulajdonítottak. Ismert a szalagos fánk, ez az eredeti farsangi fánk, továbbá a rózsafánk, vagy más néven csöröge.

Akárcsak a többi jeles naphoz hasonlóan máshogy is próbálták megjósolni az elkövetkezendő időszak szerencsésjét. A farsangi napok gonoszúzó, természetvarázsló, időjósító és bizonyos munkákat tiltó napok.

**OROSZ REGINA –
DANUBIUS TÁNCEGYÜTTES**

Nagyon köszönöm

Sajnos az elmúlt évben szinte nem múlt el úgy egy hét, hogy a mentősöket ne hibáztatták volna. Természetes emberi tulajdonság, hogy a hozzátartozó az előtte állóval perlekedik, pedig a MENTŐSÖK (így nagybetűvel) a legkevésbé hibáztathatóak. Az OMSZ diszpécser-szolgálati rendszerének zavara volt a felelős többnyire.

A valóság:

Szégyenletesen alacsony bérezésért és egyéb nehézségek mellett végzik elhivatott-sággal munkájukat.

Sokszor vannak kitéve drogos, alkoholos befolyásoltság hatása alatti személyek támadásainak, és más atrocitásoknak.

Viszont nagyon kevés esetben jelennek meg elismerő, köszönetet kifejező írások, pedig erről sokkal többet kellene szólni, mint a negatívumokról.

Elsősorban a magam nevében szeretném megköszönni a szobi Mentősöknek a 2015. december 5-én történt szállítást, hogy unokám kórházi körülmények között születessen meg. Gyorsan jöttek, precízen, pontosan végezték munkájukat.

Higgadtságuk, megnyugtató szavaik bennünk is oldották az izgalmakat. Biztos vagyok benne, hogy számunkra emlékezetes marad első unokám, Lilla születése.

*További sikeres működést,
minden jót kívánva.*

**NAGY SÁNDOR
SZOB, MUNKÁCSY
MIHÁLY U. 13.**

Börzsöny Múzeum Baráti Köre tevékenysége 2015-ben

Az év során a BMBK a Nemzeti Művelődési Intézet által szervezett II. Kulturális Közfoglalkoztatási Programhoz kapcsolódva, közösségi munkások alkalmazásával segítette a Börzsöny Közérdekű Muzeális Gyűjteményt ingó- és ingatlan felújítási, valamint karbantartási munkákban, időszaki kiállítások szállításában és rendezésében, közönségkapcsolati tevékenységben, leletmentésekben, könyvtári és helytörténeti dolgozószoza kialakításában.

Időszaki kiállítások rendezése a Börzsöny Múzeumban

2015. február 6 – 28. „KALEIDOSZKÓPÉ” - M. NAGYLÁSZLÓ fotográfus kiállítása. Megnyitotta: Fésű József György, közreműködtek: Aradi Alexandra (fuvola), Patrik Zsófia (fuvola).

2015. március 7 – 29. APFEL ÁGNES természetfotós kiállítása. Megnyitotta: Fésű József György, közreműködött: Kuháné Tóth Edit (fuvola).

2015. április 10 – 26. „VELENCÉTŐL HAZÁIG” - COLOSSEUM CSOPORT - BÉKEFI ANDRÁS grafikus, MAGYAR MIKLÓS festőművész, és VINCZE JÁNOS szobrász kiállítása. Megnyitotta: Moór Györgyi, közreműködött: Kuháné Tóth Edit (fuvola).

2015. május 8 – június 14. A 80 éves Mester MELOCCO MIKLÓS köszöntése Szobon. A kiállítást megnyitotta: Wehner Tibor művészettörténész, közreműködtek: a Szobi Kodály Zoltán Alapfokú Művészeti Iskola tanárai és igazgatója, Bogányi Gergely zongoraművész.

2015. június 27 – július 31. „IDŐFOLYAMAT” - MIHÁLYFI MÁRIA festőművész kiállítása. Megnyitotta: Németh Zsuzsa, közreműködők: Fehérné Szabó Marianna (fuvola) és Török Zsófia (gitár).

2015. augusztus 7 – szeptember 6. JOBBÁGY DEZSŐ festőművész kiállítása. Megnyitotta: Borosné Felföldi Mária, közreműködött: Orbán Szilárd (citera) és Fésű József György (dob).

2015. szeptember 4 – szeptember 30. „A BÖRZSÖNY TERMÉSZETI ÉRTÉKEI” - Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Börzsönyi Helyi Csoportja és a Börzsöny Alapítvány 2015. évi természetvédelmi fotópályázatára benyújtott és elfogadott képeinek bemutatása. Megnyitotta: Tóth Marietta, a fotópályázat szervezője.

2015. október 9 – 2016. február 26. ADOMÁNYOK és MENTETT LELETEK a BÖRZSÖNY MÚZEUM számára. Ajándékozott és leletmentésből származó néprajzi, történeti, régészeti és természettudományi tárgyak, dokumentumok bemutatása. Megnyitotta: Batizi Zoltán gyűjteményvezető és Fésű József György BMBK elnök, gyűjteménykezelő. Állandó kiállítás rendezése a Börzsöny Múzeumban

2015. november 1. CSÁK-HEGYI RICERIPAR EMLÉKEZETE. A múzeumudvarban került kialakításra egy új állandó gyűjteményi egység, amely az iparszerű kőfaragásnak állít emléket, szerszámok, termékek, történeti dokumentumok és képek bemutatásával.

További (kiemelt) rendezvényeink:

2015. május 16 – 17. BÖRZSÖNY MÚZEUM a 20. MÚZEUMOK MAJÁLISÁN. A Magyar Nemzeti Múzeum kertjében a Herman Ottó Negyedben kapott helyen 20 x 20 posztert mutattunk be a Börzsöny természeti és kulturális örökségéből. Továbbá börzsönyi receptek alapján sült ételek kóstolója mellett még kézműves foglalkozásokat (pl. csuhébaba készítése) tartottunk a Szobi Kalendárium Hagyományőrző Műhely segítségével. Nagy érdeklődést váltott ki a látogatóink körében az a TOTÓ, amely régi használati eszközök felismerésére irányult, továbbá „Börzsöny könyveket” árusítottunk. A Danubius Táncegyüttes Gyermekcsoportja is fellépett 17-én délelőtt nagy sikert aratva a majális színpadán.

2015. május 1. SZOBI RETRO MAJÁLIS. „AZOK az 1960-as, 70-es ÉVEK...” Kiállítás a művelődési ház előterében ebből a korszakból származó használati eszközökből és dokumentumokból.

2015. június 20. MÚZEUM-MOZI SZOBON. Helyszín: Börzsöny Múzeum udvara Múzeumok Éjszakáján Múzeum-mozi avatására került sor a „Valamit visz a víz...” c. film vetítésével, melynek döntő többségét szobi helyszíneken és szobi szereplőkkel forgatták.

2015. augusztus 20. POZSONYI CSATA és NÁNDOR-FEHÉRVÁRI CSATA c. animációs filmek vetítése. Partnerünk a Történelmi Animációs Egyesület és a Börzsöny Nehézsúlyosság volt. A TAE személyes képviselőjét ifj. Virág Sándor látta el, Németh Balázs pedig vért és fegyver viseleti bemutatót tartott.

2015. augusztus 15 – szeptember 13. XIII. IPOLY NAP Ipolyságon (Sahy /SK). NÉMETH ZSUZSA festőművész kiállítása a Menora Saag Centrum Artis kiállítóhelyen. Megnyitotta: Dr. Falvy Zoltán. Az augusztus 15-ei konferencián BATIZI ZOLTÁN régész a damásdi vár történetéről tar-

tott előadást. Ipoly folyó köszöntése. Honti Múzeum és Baráti Köre számára hagyományos partneri együttműködésünk részeként voltunk jelen ezen a három eseményen.

2015. augusztus 29. BÖRZSÖNY KISVASÚT NAPJA. Kőbánya és kisvasút történeti fotókiállítás.

2015. szeptember 26. European Minerals Days 2015. Kőbánya történeti kiállítás a COLAS ÉSZAKKŐ Kft. Malomvölgyi Bányáüzemben.

Energia és környezetvédelem VIII.

Engárd Ferenc - signtechnika@engard.hu

A víz - szokatlan tulajdonságok (folytatás): Földünk felületének 81%-át folyékony, illetve szilárd állapotú víz fedi. Ez a hatalmas vízmennyiség a bolygó valamennyi sajátosságára hatást gyakorol. Még a tengelyforgásra is. Napjainkban bizonyították be¹, hogy a sarki jégsapkák olvadása következtében a Földgolyó forgása lassult, egy nap időtartama kerekén 1ms-al lett hosszabb. A szerző, Jerry Mitrovica a következő hasonlattal magyarázta a jelenséget: "Mivel a jégmezők magas földrajzi szélességi fokokon fekszenek, amikor olvadnak, a víz a magasabb szélességi fokok felől az alacsonyabbak felé áramlik, és mint a műkorcsolyázó, aki a karját fölemeli, úgy lassítja a Föld forgási sebességét a víz változó eloszlása"

A fajhő: A szélgenerátorok jelentős hányadát a tengerpartok, illetve nagy tavak parti sávjában telepítik. Itt a nap néhány óráját leszámítva mindig fúj a szél. E légmozgást a talaj és vízfelszín eltérő hőmérséklete generálja. A hőmérséklet különbséget az okozza, hogy a folyékony víz és a szilárd talaj fajhője erősen különbözik. (A fajhő azt a hőmennyiséget jelenti, amely egy anyag egységnyi tömegének a hőmérsékletét 1°C-al változtatja meg.) A víz fajhője: 4,19 kJ/kg, míg például a mészkő fajhője² csak 0,9kJ/kg körüli. A napsugárzás hatására a felszín 4-5-ször gyorsabban melegszik, illetve sötétben ennyiszor gyorsabban hűl, mint a víz.

Víz és klíma: sok szó esik manapság az üvegházhatásról³. A napsugárzás spektrumának energiamaximuma kerekén 0,5μm táján van, a földhő kisugárzásának energiamaximuma pedig 10μm körüli. Üvegház hatású csak olyan anyag lehet, amelyik a rövidebb hullámhosszú fényt (például a látható és UV sugárzás) átveszi, de a távoli infravörös sugárzást nem. A földfelszín feletti légkör ablakként működik. Összetétele határozza meg az üvegházhatás

mértékét. Az üvegház hatású gázok (gőzök) között első helyen a vízgőz áll. Ez okozza a légkör üvegházhatásának kétharmadát, a maradék harmadért pedig a széndioxid, a metán és az ózon a felelős.

A folyékony víz (tengerek, tavak, folyók) felülete a ráeső fény 7-10%-át visszaveri a légkör irányába. A felhők - a bennük lévő vízcseppek méretétől függően - képesek a rájuk eső fényt 10-90%-ban reflektálni (akár a földfelszín, akár a Nap irányába). A felszín takaró jég és hó elméleti reflexiós képessége 90% körüli.

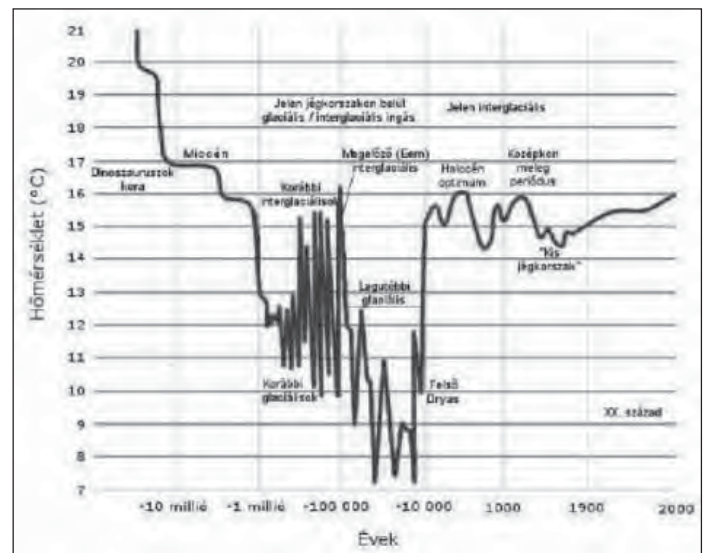
A világoceánok átlagos vízhőmérsékletét 2,5°C-ra becsülik: a felszíni vízhőmérséklet 15°C körül, 1500-2000 m-es mélységben pedig 1,5-2°C. Ez alatt a mélység alatt feltehetőleg melegebb, mert a legnagyobb sűrűsége (fajsúlya) a 4,5°C-os víznek van. A fajsúlykülönbség természetesen a tengerekben is vízmozgást generál. Erre a mozgásra jelentősen hat a légkör és a felszíni hőmérsékletváltozás, a meder topológiája, a föld forgása, a gravitációs erő változása (dagály-apály). A nagy tengeráramlatok jelentős klímaformálók. Például, ha nem lenne a Golf áramlat, Németországban alaszakai jellegű lenne a klíma.

A víz mint oldószer, a széndioxidot kitűnően oldja. Minél hidegebb, annál jobban. Gondoljunk csak a szénsavas ásványvizekre: hidegen alig pezsegnek, melegen meg hajlamosak kifutni a palackból. A tengerben élő fitoplanktonok tápláléka a széndioxid és a fény. Ezek a planktonok összességükben kétszer annyi oxigént termelnek, mint a szárazföldi növényzet. A fitoplankton a tenger felső 30m-es rétegében életképes. Egyes területeken hirtelen robbanásszerű elszaporodásra képes. Ezt planktonvirágzásnak nevezik. Okát nem ismerjük. A jelenség az űrből is jól látható, mert a virágzás helyén a víz kékzeledre vált.

A víz összesített hatása te-

hát egyaránt okozhatja a földi hőmérséklet csökkenését vagy emelkedését. Melyik hatás érvényesül, arra még nincs érdemi válasz.

A jégkorszak eltűnése alatt a világtengerek vízszintje mintegy 130 métert emelkedett. A földi középhőmérséklet változása - globálisan nézve - kilencezer éve ±1°C-on belül maradt. Az ábrán⁴ a földtörténet harmad-időszakától napjainkig látható a földi középhőmérséklet alakulása.

Nyilvánvaló, hogy a múltban - emberi beavatkozás nélkül is - számos klímaváltozást megélt az élővilág. Bár nincs teljes bizonyosság, de a földi középhőmérséklet szokatlannul gyors emelkedése valószínűsíti, hogy a jelenlegi változást elsődlegesen emberi tevékenység okozza. A médiák által jellemzően deklarált ok, a fosszilis tüzelőanyagok égetése során keletkező széndioxid "üvegház hatása". A Párizsi Klímaegyezmény is erre koncentrált. Ugyanakkor nem kizárt, hogy a klímaváltozás elsődleges oka más. Valójában senki sem képes biztos választ adni, mert a földfelszín energiámérlegének összetevőire vonatkozó ismereteink nagyon hiányosak, és az adatok összegyűjtése (rengeteg pénzben kívül) évtizedekig - évszázadokig is eltarthat.

Az energiámérleg nem

más, mint egy rendszer által adott időtartam (például egy év) alatt felvett és kibocsátott energia különbsége. Ha az eredmény negatív, akkor a rendszer hűlt, ha pedig pozitív, akkor melegedett.

A Föld mint égitest, ha nem ütközik, csak sugárzással képes hőt leadni. A föld integrális energia leadását - jobb híján - a Stefan-Boltzmann törvény alapján számíthatjuk: $eT = \sigma T^4$

eT - integrális, felületegységre számított sugárzási vagy elnyelési teljesítmény; σ - Stefan-Boltzmann állandó; T - abszolút hőmérséklet

A fenti képlet és az utolsó

száz év 1°C hőmérséklet növekménye alapján kiszámolhatjuk, hogy napjainkban az éves energiátöbblet: 1,4%.

A Föld felszíne (beleértve ebbe a légkört is) három fő forrásból nyer energiát:

- Nap- és kozmikus sugárzásból,

- a Föld magjából származó, a köpenyen átáramló hőből,

- emberi tevékenység eredményeképpen nyert többlet-energiából. (Elsősorban fosszilis energiahordozók felhasználása, nukleáris erőművek, de ide tartozik a geotermikus energianyerés is.)

A Nap- és kozmikus energia mérésének pontossága talán az utóbbi két-három évtizedben érte el a százalékos pontosságot. Jól példázza ezt, hogy a napállandó elfogadott értéke napjainkban 1361W/

m², egy 1980-ban megjelent szakkönyv⁵ szerint pedig 1375W/m². Az eltérés kerekben 1%.

A Föld magjának tulajdonságairól, energiatermelésének alakulásáról gyakorlatilag semmit sem tudunk.

Az emberi tevékenység eredményeképpen nyert többletenergia nyilvántartása és mérése esetleges.

Bár tény, de még egyetlen környezetvédelmi írásban sem olvastam, hogy a robbanómotorok kipufogó csövén több vízgőz molekula dől ki, mint amennyi CO₂. Használja a széndioxidot elnyelem? Valamennyit igen, de a vízgőz a domináns üvegház hatású anyag!

Természetesen nem azt akarom ezzel állítani, hogy a CO₂ kibocsátás csökkentése felesleges!

Azt szeretném elérni, hogy az ezzel érdemben foglalkozók lássák a fától az erdőt. Például, amikor kórusban szajkóznak, hogy a probléma megoldását elsősorban a napelemek jelentik, megfélemednek egy egyszerű tényről: a napelemek feketék. A rájuk eső fény 90-95%-át elnyelik és területükön kb. 20%-kal megnövelik a Föld napenergia nyeresését.

1 - Mitrovica at al.: Reconciling past changes in Earth's rotation with 20th century global sea-level rise: Resolving Munk's enigma (Science Advances 11 Dec 2015.) <http://advances.sciencemag.org/content/1/11/e1500679.full>

2 - Lange: Handbook of chemistry tenth edition (McGraw-Hill Book 1961.)

3 - <https://hu.wikipedia.org/wiki/%C3%9Cvegh%C3%A1zhat%C3%A1s>

4 - http://www.met.hu/eghajlat/fold_eghajlata/foldtorteneti_korok_eghajlata/

5 - Kulin György, Róka Gedeon: A távcső világa (Gondolat kiadó Budapest, 1980.)

Sárga villamos kocsival is utazhattak az ünnepi járatokon

Nagy sikerrel zárta a Börzsöny Kisvasút a 2015. év decemberét. Az ünnepi járatokon (Mikulás, Karácsony és elő szilveszter) a várakozást meghaladó létszámban jelentek meg az utazni vágyók. A vendégek örömmel és elégedetten vették birtokba a feldíszített és befűtött járműveket, külön attrakciónak számított a sárga villamosunk is. Az utazás végeztével, mindenki élményekkel telve és visszatarterést ígérve távozott.

PAULIK JÁNOS

Karácsony az idősek otthonában

Az idén december 17-én, 10 órai kezdettel került megrendezésre a karácsonyi ünnepség otthonunkban. Az ünnepséget megelőzően a

tettük bensőségebbé a készülődést.

Köszöntöttük vendégeinket, *Ferencz Gyöngyit*, városunk polgármesterét, *Tóth*

lakókkal együtt az otthon és a karácsonyfa díszítésével, illetve mézeskalács-sütéssel

Lajos alpolgármestert, valamint intézmény-vezetőnk, *Menyhárt Ottónét*. Utána

az óvoda „katica” csoportjának” műsora töltötte el melegséggel a szíveket. Vége-

zetül *Ferencz Gyöngyi* jókívánságai és az ajándékozás zárta az ünnepséget.

Köszönjük vendégeinknek, hogy részvételükkel és ajándékaikkal megtiszteltek és örömet, boldogságot hoztak az egyik legjobb ünnepünkre időseinknek. Külön köszönjük adományozóink - *Orbán József* képviselő úr és a *Gondviselés Patika* - jóindulatát.

MAJER
ORSOLYA

Szobi Hírnök

Szob Város Önkormányzatának lapja

Felelős kiadó: *Ferencz Gyöngyi* polgármester
2628 Szob, Szent Imre u. 12.
Tel.: 27/570-690

Felelős szerkesztő: *dr. Holocsi Krisztián*
Tel./fax.: 27/570-690, e-mail: holocsik@gmail.com

Nyomdai előállítás:

Proxa Kereskedelmi és Szolgáltató Kft
2167 Vácduka, Petőfi utca 28.

Tel./fax: 27/316-100

Felelős vezető: *Furucz Zoltán*

Jegyek már kaphatóak a Szobi József Attila Művelődési Ház irodájában!

PARLANDO SZÍNHÁZ KULTURÁLIS EGYESÜLET BEMUTATJA

DÉS LÁSZLÓ - GESZTI PÉTER - BÉKÉS PÁL:

A DZSUNGEL KÖNYVE

C. MUSICALT

(A MUSICAL RUDYARD KIPLING AZONOS CÍMŰ KÖNYVÉN ALAPUL)

**AZ EREDETI SZÍNPADI VÁLTOZAT KIALAKÍTÁSÁBANKÖZREMŰKÖDÖTT:
HEGEDŰS D. GÉZA ÉS RADNÓTI ZSUZSA**

Rendező-koreográfus: Kovács Róbert
Koreográfus: Nagyné Szöllösi Márta
Művészeti-zenei vezető: Dónusz Katalin
Jelmez: Riesz Dóra

Maugli/Buldeoő: Soós Máté Bátor / Ármos Zoltán
Gyerek Maugli: Przymuszala András / Balatonfüredi Ákos
Sir Kán: Gyurcsok Buda
Balu: Brezanóczy János / Brezanóczy Ferenc
Bagira: Lestyán Boglárka / Murányi Anita
Ká: Csőka Zsófia / Lestyán Boglárka
Akela: Németh Márton / Umann Róbert
Csil: Inotay Gergely
Túna: Ritzl Nikolett / Varga Bianka

**A BELÉPŐJEGY ÁRA:
900 FT**

"A musical a szerzők és a Proscenium Szerzői Ügynökség Kft engedélyével kerül bemutatásra."

SZOB, JÓZSEF ATTILA MŰVELŐDÉSI HÁZ

INFORMÁCIÓ: TELEFON: +36-70-442-6678, CÍM: 2628 SZOB, ÁRPÁD U. 17.

2016. február 27. 17 óra

Benke Andrea
Breza 1998 Bt. Soós Gábor

